

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2004-2005

6 december 2004

ONTWERP VAN DECREET

**houdende tweede aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de
Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2004**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
uitgebracht door de heer Bart Caron
aan de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting**

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Luc Martens.

Vaste leden:

mevrouw Marijke Dillen, de heren Felix Strackx, Erik Tack, de dames Greet Van Linter, Gerda Van Steenberge;

de heer Tom Dehaene, mevrouw Vera Jans, de heren Luc Martens, Steven Vanackere;

de heer Marnic De Meulemeester, de dames Margriet Hermans, Vera Van der Borgh;

de heren Kurt De Loor, Herman Reynders, mevrouw Elke Roex.

Plaatsvervangers:

de heer Erik Arckens, de dames An Michiels, Monique Moens, de heer Jurgen Verstrepen, mevrouw Linda Vissers;

de dames Cathy Berx, Kathleen Helsen, Trees Merckx-Van Goey, Monica Van Kerrebroeck;

mevrouw Patricia Ceysens, de heren Marc Cordeel, André Denys;

de heer Bart Caron, de dames Else De Wachter, Michèle Hostekint.

Toegevoegde leden:

mevrouw Mieke Vogels;

mevrouw Helga Stevens.

*Zie:***19** (2004-2005)

- Nr. 1: Ontwerp van decreet + Bijlagen
- Nrs. 2 tot 4: Amendementen
- Nr. 5-A: Verslag namens de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Bestuurszaken, Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Decreetsevaluatie
- Nr. 5-B: Verslag namens de Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand
- Nr. 5-C: Verslag namens de Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking en Toerisme
- Nr. 5-D: Verslag namens de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media
- Nr. 5-E: Verslag namens de Commissie voor Economie, Werk en Sociale Economie
- Nr. 5-F: Verslag namens de Commissie voor Leefmilieu en Natuur, Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid en Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed
- Nr. 5-G: Verslag namens de Commissie voor Onderwijs, Vorming, Wetenschap en Innovatie
- Nr. 5-H: Verslag namens de Commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie

*Zie ook:***17** (2004-2005)

- Nr. 1-A: Algemene toelichting
- Nr. 1-B: Toelichting per programma

20 (2004-2005)

- Nr. 1: Verslag van het Rekenhof

INHOUD

	Blz.
1. Toelichting door mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin	4
I.1 Algemene toelichting	4
I.2 Toelichting per programma	4
II. Algemene bespreking	5
III. Bespreking per programma	5
– Programma 41.1 Algemeen welzijnsbeleid	5
– Programma 41.4 Gezinsangelegenheden	5
– Programma 41.5 Gehandicaptenzorg	6
– Programma 42.1 Volksgezondheid.....	6
– Programma 42.2 Medisch-sociaal beleid.....	6
– Overige beleidsposten	7
IV. Indicatieve stemming.....	7

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin besprak de haar toegewezen artikelen en het gedeelte van de begrotingstabel¹ van het ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2004 op 16 en 23 november en 2 december 2004.

I. Toelichting door mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

I.1 Algemene toelichting

De minister verwijst naar de algemene toelichting bij de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2005 (*Parl. St. VI. Parl. 2004-2005, nr. 15/7-I*).

Zij wijst er voorts op dat de budgetten voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, in vergelijking met de begroting 2004 na de eerste begrotingscontrole, met een bedrag van 68,7 miljoen euro stijgen. Dat komt neer op een toename met 3 procent.

I.2 Toelichting per programma

Programma 40.2 Infrastructuur inzake persoonsgebonden aangelegenheden

De minister wijst erop dat de dotatie aan het Vlaams Infrastructuurfonds voor de Persoonsgebonden Aangelegenheden (VIPA) met 24,5 miljoen wordt opgetrokken. Deze stijging betreft de betalingsdotatie en niet de investeringsmachtiging. Anders uitgedrukt: met deze bijkomende middelen zullen de reeds genomen verbintenissen naar rustoorden en ziekenhuizen gehonoreerd kunnen worden. Zonder die ingreep, zouden die instellingen of hun leveranciers hebben moeten wachten op het geld dat de Vlaamse Gemeenschap hen had toegezegd. Dat zou niet getuigen van deugdelijk bestuur.

Programma 41.2 Bijzondere Jeugdbijstand

Het budget voor bijzondere jeugdbijstand stijgt met 5,1 miljoen euro of 2,5%, in vergelijking met de vorige versie van de begroting 2004.

De sector van de bijzondere jeugdbijstand wordt gekenmerkt door een steeds toenemende druk. De toevloed van jongeren in de jeugdbijstand blijft aanhouden. Dit resulteert in stijgende bezettingscijfers van de residentiële voorzieningen. Daarnaast doen de verwijzende instanties frequenter een beroep op niet-erkend en niet-geprogrammeerd hulpaanbod. Daardoor stijgt het aantal plaatsingen in pleeggezinnen, het aantal preventieve sociale acties en de plaatsingen in internaten. Ondertussen worden de personeelskaders van de voorzieningen meer en beter ingevuld. Dit resulteert eveneens in meerkosten.

De stijging van het budget bij de tweede begrotingscontrole laat toe aan een aantal knelpunten tegemoet te komen, via:

- 300 bijkomende pleegplaatsingen;
- 25 extra plaatsingen in internaten en klinieken;
- meer preventieve sociale acties;
- een stijging van het bezettingscijfer (aantal jongeren in vergelijking met de capaciteit) van de residentiële voorzieningen met 2%;
- een hogere personeelsbezetting in voorzieningen (+1,1%) waardoor die bezetting boven de 100 % uitstijgt. Dit is een gevolg van de vervanging van zieke personeelsleden in continudiensten.

Programma 41.5 Gehandicaptenzorg

De dotatie aan het Vlaams Fonds neemt toe met 43,1 miljoen euro, wat neerkomt op een stijging met 4,2%.

Een extra budget van 25,9 miljoen euro heeft betrekking op de dossiers van de residentiële sector. Enerzijds is een bijkomende verhoging bovenop de reeds doorgevoerde aanpassing bij de eerste begrotingscontrole nodig wegens de stijging van de bedrijfseconomische kostprijs 2001 en de daaruit voortvloeiende aanpassing van de voorschotten voor de dienstjaren 2003 en 2004. Anderzijds is de administratie van het Vlaams Fonds dermate gevorderd met de betekening van dagprijdsdossiers voor het dienstjaar 2002 dat hierdoor ook vorderingen ontstaan binnen de voorschottenregeling.

¹ Zie opsplitsing als bijlage bij het verslag van de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting (*Parl. St. VI. Parl. 2004-2005, nr. 19/8*).

Daarnaast is de sector Individuele Materiële Bijstand (IMB) goed voor een verhoging van 11,7 miljoen euro om de betaling van de facturen in toepassing van de korvenregeling volledig te kunnen uitvoeren. Deze verhoging was dringend ingevolge de te lage inschatting van de werkelijke kostprijs van het “4-jaarskorvensysteem” voor het lopende dienstjaar.

Tenslotte werd een besparingsinspanning van 1,38 miljoen euro doorgevoerd. Het gaat daar onder meer om de geplande meeruitgaven voor de trajectbegeleiding en het regionaal overleg. Na consultatie van de betrokken organisaties, is de inwerkingtreding van de besluiten uitgesteld.

Gezien het belang van deze sector, is de grafiek die betrekking heeft op de betalingen aan de instellingen van de residentiële en semi-residentiële sector bijzonder belangrijk. Deze grafiek vergelijkt de budgetten ter beschikking gesteld in ieder van de afgelopen tien jaar, met de uiteindelijke kostprijs voor ieder van die jaren.

Sinds 1998 waren de ter beschikking gestelde middelen steeds lager dan de bedrijfseconomische kostprijs van het jaar. Dit impliceerde een steeds toenemende opbouw van achterstallen. Dat culmineerde in 2003 met de gekende problematiek van de voorschotten voor het einde van het jaar.

2004 zal het eerste jaar zijn waarin de budgetten hoger liggen dan de bedrijfseconomische kostprijs in het jaar. Met andere woorden: de betalingsachterstand wordt eindelijk opnieuw afgebouwd. Ook in 2005 wordt deze aanpak trouwens verder gezet.

Overige beleidsposten

De minister wijst erop dat er voor de overige beleidsthema's geen fundamentele budgettaire wijzigingen zijn.

Zoals voor de volledige begroting van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, werd ook in de welzijnssector een zelfde besparing in rekening gebracht op de werkmiddelen van het ministerie.

De overige noodzakelijke besparingen werden onder andere gedaan op de posten voor experimentele initiatieven en demonstratieprojecten.

II. Algemene bespreking

De heer Felix Strackx merkt op dat de minister de begrotingsaanpassing 2004 nogal snel heeft toegelicht. Die toelichting kwam erop neer dat drie begrotingsposten worden verhoogd, namelijk de bijzondere jeugdzorg, het gehandicaptenbeleid en het VIPA, en dat alle andere posten worden verminderd. Het zou daarbij om een eenmalige besparingsmaatregel gaan.

Zoals bij de bespreking per programma zal blijken, betreft het bij een aantal domeinen, bijvoorbeeld volksgezondheid en medisch-sociaal beleid, echter duidelijk meer dan wat marginale besparingsmaatregelen.

De heer Tom Dehaene noemt het zeer positief dat er, ondanks de budgettaire beperkingen, in aanzienlijke bijkomende middelen is voorzien voor verbintenissen die in het verleden zijn aangegaan, onder meer voor het VIPA en voor de gehandicaptensector. Het gaat over een toename met 3 procent.

III. Bespreking per programma

Programma 41.1 Algemeen welzijnsbeleid

Mevrouw Elke Roex vraagt of in de berekeningen voor de zorgverzekering ook rekening is gehouden met de voorgestelde regularisatie en de prognoses inzake aansluitingen. Wordt in 2004 geld uitgetrokken om die regularisatie door te voeren en een campagne gericht op niet-betalers te voeren? Of wordt dat naar 2005 verschoven?

Minister Inge Vervotte antwoordt dat het niet de bedoeling is dat de regularisatie wordt opgenomen in 2004, aangezien de nodige tijd moet worden genomen om de voorbereidingen grondig te doen. Daarvoor zal onder meer worden gepraat met de OCMW's, de zorgkassen en de verenigingen waar armen het woord nemen. Dit zal dan ook pas in 2005 op gang komen.

Programma 41.4 Gezinsaanlegenheden

Mevrouw Elke Roex wijst erop dat een eenmalige besparing van 1,8 miljoen euro op het budget van Kind en Gezin wordt voorgesteld. Dat moet intern worden gecompenseerd. Hoe wil men dat precies

aanpakken? Zal dat een weerslag hebben op de initiatieven voor kinderopvang?

De heer Stefaan De Vos, kabinetsmedewerker, antwoordt dat de besparing met 1,8 miljoen euro eenmalig is. Die besparing is mogelijk is doordat enkele initiatieven nog niet op kruissnelheid zijn, zoals buurt- en nabijheidsdiensten, flexibele opvang en de latere opstart van nieuwe initiatieven in kinderdagverblijven. In het kader van het economisch relancebeleid zijn er daarvoor middelen bijgekomen in 2004, maar die projecten zullen maar in 2005 op kruissnelheid komen.

Programma 41.5 Gehandicaptenzorg

Mevrouw Mieke Vogels wijst erop dat in bijkomende middelen voor het gehandicaptenbeleid is voorzien, zowel voor de residentiële sector als voor materiële bijstand. Voor de residentiële sector gaat het om geld dat dient voor het terugbetalen van de openstaande kredieten. Dienen die kredieten alleen daarvoor of is er ook geld voor nieuwe initiatieven?

Minister Inge Vervotte bevestigt dat het geld dient voor het terugbetalen van de openstaande kredieten. Er worden geen nieuwe initiatieven genomen.

Programma 42.1 Volksgezondheid

De heer Felix Strackx wijst erop dat basisallocatie 12.03, uitgaven in verband met het aansturen van voorzieningen in de gezondheidssector, wordt verminderd met 24.000 euro ten opzichte van een initieel krediet van 124.000 euro. Dat is 20 percent minder. Dat is duidelijk geen marginale besparingsmaatregel.

De minister zegt hierop dat de verminderde mogelijkheden om externe expertise in te huren, voor 2004 geen zware gevolgen zullen hebben.

Programma 42.2 Medisch-sociaal beleid

De heer Felix Strackx stipt aan dat ook basisallocatie 33.61 'Subsidies in verband met gezondheidsbeleid' met 20 percent wordt verminderd. Ook voor basisallocatie 12.24 'Uitgaven in verband met medisch verantwoord sporten, medische sportcontrole en dopingcontrole' is sprake van een besparing van 1/13 van het initieel krediet. Op ba-

sisallocatie 33.24 wordt 1/3 van het initieel krediet afgetrokken. Op basisallocatie 33.65 'Subsidies ten behoeve van drugspreventie en drugspreventiewerkers' is er een vermindering van 50.000 euro bij een initieel bedrag van 137.000 euro, wat al heel weinig was. De drugsproblematiek is immers een groot maatschappelijk probleem. Er moeten daarvoor meer middelen worden vrijgemaakt. Toch wordt het budget bijna gehalveerd, van 137.000 euro naar 87.000 euro. Dat is al te gortig. Wat is de reden hiervoor?

De minister vestigt er de aandacht op dat het medisch verantwoord sporten onder de bevoegdheid van minister Anciaux valt. Drugspreventie blijft wel degelijk een belangrijk aandachtspunt. Inhoudelijk wijzigt het beleid ook niet. De subsidies voor jongerenpreventieadviseurs gaan wel niet meer naar het project van In Petto. Ze zijn nu opgenomen in het programma 'maatschappelijk welzijn'

De heer Felix Strackx informeert naar de basisallocatie waarnaar middelen voor drugspreventie zijn verschoven. Als iets wordt verschoven, dan moet een of andere basisallocatie vermeerderen. Hier gaat het echter louter om een vermindering.

Minister Inge Vervotte zegt hierop dat de inhoudelijke opdracht van de preventieadviseurs, het gedeelte vanuit In Petto is. Dat blijft overeind, want het slaat op een betoelaging van het landelijk jeugdwerk via minister Anciaux en via de CAW's en is opgenomen in programma 41.7, basisallocatie 3404. Het resterende bedrag op basisallocatie 33.65 van programma 42.2 is 87.000 euro. Dat bedrag blijft gereserveerd voor drugspreventieprojecten die zich exclusief op het terrein van de gezondheidszorg bevinden. De andere werden mee overgeheveld naar het jeugdwerk.

De heer Felix Strackx repliceert dat niet duidelijk is hoeveel werd overgeheveld van de 50.000 euro en hoeveel er werd bespaard. De minister veroorzaakt zijns inziens verwarring, want zij schrijft over '50.000 euro als gevolg van besparingen'. De overhevelingen worden echter niet vermeld, waardoor de lezers op het verkeerde been worden gezet.

Minister Inge Vervotte antwoordt dat dit de moeilijkheid is met de verschillende budgetten en verantwoordelijkheden. Er werd immers dubbel gesubsidieerd door Jeugd en door Welzijn. De besparing gebeurt bij Welzijn.

Overige beleidsposten

Mevrouw Mieke Vogels merkt op dat minister Ver-
votte in haar toelichting stelde dat zij wil besparen
op experimentele initiatieven en demonstratiepro-
jecten, ook nog in 2005 trouwens. Dat is zeer spij-
tig. Over welke projecten gaat het voor 2004?

De minister zegt hierop dat zij er bij de toelichting
al heeft op gewezen dat het vooral belangrijk is
dat de rechtszekerheid en de betaalbaarheid wor-
den gegarandeerd. Er moeten echter geen lopende
projecten worden stopgezet; alleen worden er geen
nieuwe opgestart.

IV. Indicatieve stemming

De aan de commissie toegewezen artikelen en het
gedeelte van de begrotingstabel van de algemene
uitgavenbegroting (zie opsplitsing als bijlage bij
het verslag van de Commissie voor Algemeen Be-
leid, Financiën en Begroting, *Parl. St.* Vl. Parl.
2004-2005, nr.19/8), worden bij indicatieve stem-
ming aangenomen met 9 stemmen tegen 4.

De verslaggever,

Bart CARON

De voorzitter,

Luc MARTENS
